

RODO dla służb już w parlamencie

Ogólne rozporządzenie o ochronie danych nie jest jedynym aktem prawnym z pakietu przepisów reformujących tę dziedzinę życia. Szczególne regulacje w tym zakresie, przewiduje Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW – tzw. „dyrektywa policyjna”.

Implementacja dyrektywy

Dyrektywa jest aktem prawa unijnego, która określa jedynie pewne kierunki i ramy działania państw członkowskich. Musi ona zostać poddana transpozycji (wdrożeniu) do systemów prawnych poszczególnych krajów.

W ramach obowiązku nałożonego prawem unijnym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przedstawiło na ostatnim posiedzeniu Sejmu (22 listopada 2018 r.) i skierowało do pierwszego czytania projekt ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

Wyłączenie podmiotowe niezgodne z prawem unijnym?

Projektowany art. 3 ust. 2 stanowi, że z zakresu ustawy wyłączone będą czynności przetwarzania danych *w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa narodowego, w tym w ramach realizacji zadań ustawowych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.*

W opinii Ministerstwa Spraw Zagranicznych, może wystąpić w powyższym zakresie naruszenie przepisów dyrektywy policyjnej, która dopuszcza jedynie wyłączenie przedmiotowe – w ocenie MSZ, nie powinny zatem z zakresu ustawy być wyłączone konkretnie wskazane służby, lecz tylko konkretne

czynności przetwarzania danych osobowych. Szczególne wątpliwości, zdaniem MSZ, dotyczą Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

UODO również z uwagami

Prezes UODO, co oczywiste, również zgłosiła swoje uwagi do projektu ustawy wdrażającej dyrektywę policyjną.

Wśród licznych zastrzeżeń, na uwagę zasługują w szczególności:

- 1) zbyt szeroki - zdaniem organu nadzoru - katalog spraw, w których wyłączone będzie stosowanie projektowanej ustawy (między innymi: na podstawie ustaw Kodeks karny wykonawczy czy Kodeks postępowania karnego),
- 2) błędne definicje w projekcie – przykładowo definicja danych osobowych zawężona jest wyłącznie do przypadków, kiedy dane osobowe przetwarzane są w celach, o których mowa w art. 1 ust. 1 projektu ustawy. Według UODO prowadziłyby to do wniosku, że przetwarzanie tego samego zestawu informacji w innych celach, niż wymienione w projekcie ustawy, nie byłoby przetwarzaniem danych osobowych,
- 3) art. 54 projektu ustawy stanowi powtórzenie przepisu karnego zawartego w art. 107 Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych,
- 4) pozostawienie, w niektórych przypadkach, do decyzji administratora danych wskazania okresu retencji danych.

Naszym zdaniem

Istotną, z punktu widzenia praktyki, kwestią może być wykonanie przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych swoich obowiązków jako organu nadzorczego w stosunku do wykonania przepisów projektowanej ustawy. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów przyznaje Prezesowi art. 5 projektowanej ustawy.

Bez wątplenia już obecnie Prezes UODO i podległy mu Urząd jest mocno obciążony pracą związaną z kontrolą stosowania przepisów RODO, jak i wyjaśnianiem niektórych meandrów Ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Stąd też dołożenie PUODO

kolejnych (i licznych) obowiązków może w naszej ocenie spowodować przeciążenie obowiązkami nałożonymi na organ nadzorczy.

Podsumowanie

Wdrożenie dyrektywy policyjnej do polskiego systemu prawnego, z pewnością będzie doniosłym wydarzeniem w branży ochrony danych osobowych.

Projekt oczywiście może jeszcze ulec zmianie na etapie prac parlamentarnych, jednak podmioty podlegające obowiązkom nałożonym przez projektowaną ustawę powinny już teraz zacząć dostosowywać swoje procesy i dokumentację do wymogów nowych przepisów.

Autor artykułu:

Maciej Zychowicz

Źródła:

- Projekt ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (druk sejmowy nr 2989);
- Opinia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 14 sierpnia 2018 r. o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości;
- Opinia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z dnia 14 sierpnia 2018 r. w związku ze skierowaniem do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów projektu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości z dnia 13 lipca 2018 r.;
- <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1359549,dyrektywa-policyjna-nie-obejmie-abw-i-cba.html>.

